

ΕΔΩ ΚΙ ΑΛΛΟΥ

Πνευματικά πορτραίτα του τόπου μας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΕΙΟΥΤΑΣ

**«'Αλλαξαν σήμερα πολύ
τα πράγματα: σέβεται
ο καθηγητής τον μαθητή...».**

ΚΑΠΟΤΕ, ένας σοφός κοινωνιολόγος είχε πει ότι: κάθε άνθρωπος που εργάζεται οδηγείται από ένα αόρατο αέρι για να συντελέσει, με την εργασία του, στην κοινή ευτυχία, πούναι ο σκοπός της ζωής των ανθρώπων της κοινωνίας.

Αν αυτό είναι αληθινό, τότε κι εμείς έχουμε το δικαίωμα να πούμε πως ο δάσκαλος - καθηγητής, όταν παίρνει το «ανθρώπινο λουλούδι» με τις τυφλές δυνάμεις των ζωικών ενστίκτων κυριάρχες, για να μεταπλάσει σ' ένα «πραγματικό άνθρωπο» πούναι το πιο ωραίο καλλιτέχνημα στη ζωή, οδηγείται από δύο αόρατα χέρια.

Αυτό κατάφερε σ' όλα τα χρόνια της εκπαιδευτικής του καριέρας κι' ο Νικόλαος Ι. Ειούτας, που θεωρείται σήμερα από τις μεγαλύτερες πνευματικές φυσιογνωμίες της Λεμεσού. Οδηγούμενος από δύο αόρατα χέρια μπόρεσε και λάξευσε με την πνευματική του

σμίλη τους μαθητές του και τους έκανε πραγματικούς ανθρώπους.

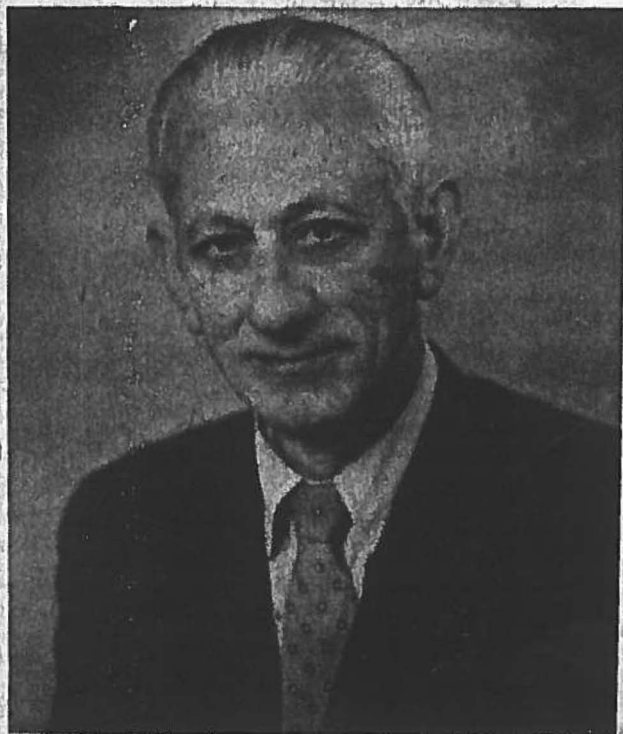
Αλλά ας δούμε καλύτερα ποιος είναι ο ίδιος, από πού άρχισε και πού έφθασε.

Τον συναντήσαμε να κάθεται

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

σε μια πολυθρόνα στο γραφείο του, πίσω από μια τζαμαρία, ζεσταίνοντας τον ο ήλιος, κρατώντας βιβλία... Ναι! ακόμα και τώρα, όσο κι' αν δεν μπορεί να διαβάσει παίζει με αυτούς τους καλούς φίλους. Μίλησαμε αρκετή ώρα μαζί του, και πήραμε πολλά...

Ο Νικόλαος Ειούτας γεννήθηκε στην Κάτω Πάφο - Νέα Πάφος - στις 5.1.1901 από πολύ φτωχούς γονείς. Ο πατέρας του φάρας, όργωνε καθημερινά τις θάλασσες με τις φαρόβαρκες του, για να φέρει το μεροδούλι στο σπίτι του. Η μάνα άνκα αγράμματη στάθηκε σωστός ολοφώτιστος φάρος για τα παιδιά και τον άνδρα της. Πολύ άξιος συγκυβερνήτης στο σπίτι της έδωσε κι' έκανε ό,π όφειλε να κάνει μια τίμια κι' ευσυνειδητή μάνα. Έκαμε εννιά παιδιά αλλά επέζησαν τα τρία (κόρη και 2 γιοί). Τα πρώτα φώτα του σχολείου τά πήρε στην γενετήριά του. Δεν πρόλαβε να τελειώσει το δημοτικό - ήταν στην Ε' τάξη τότε - και η παντρεία της αδελφής του εκεί, αναγκάζει την λοιπή οικογένεια -λόγω του ότι της δώσανε το σπίτι τους κι' άλλα - να μετακοήσουν στην Λεμεσό.

εκεί επτε, είχε δύο μόνο κουστούμια. Τα λεφτά του τά διέθετε για αγορά του καλύτερου φίλου του ανθρώπου - τα βιβλία - Η λητή ζωή, η μελέτη ή εντάτικη, η εεπνύδα συντελούν ώστε τον Ιούνιο του 1923 να-επιστρέψει στην πατρίδα του με ένα πτυχίο της Φιλοσοφικής Αθηνών με βαθμό «άριστα».

Ακόμα μια γκριμάτσα συγκίνησης στο πρόσωπό του κ. Ειούτα λέγοντας: «Τι όμορφα χρόνια...»

Με το πτυχίο στο χέρι μπαίνει αμέσως σαν καθηγητής στο Γυμνάσιο της πόλης του (Λεμεσό)

όπου αρχίζει η σταδιοδρομία του σαν εργάτης της Παιδείας. Το 1930 παντρεύεται την κ. Αμαλία Οικονόμου - Ειούτα και κάνουν μια κόρη. Έτσι συνδυάζει οικογένεια κι' εργασία με άριστο σύντελεστή επιτυχίας. Για 34 ολόκληρα χρόνια υπηρετεί το Γυμνάσιο Λεμεσού με πολλή όρεξη και κέφι. Δίνει συνεχώς από το μεγάλο απόθεμα γνώσης - εκπαιδευτικής και κοινωνικής - που έχει. Σ' όλη αυτή την σταδιοδρομία παίρνει υποτροφίες από την τότε Αγγλική κυβέρνηση για το Έξωτερ της Νο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 10

Η Ελλάδα αναλαμβάνει την προεδρία της σε κρίσιμη πε

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ

Αναφορικά με τις προετοιμασίες της Ελλάδος ν' αναλάβει την Προεδρία της ΕΟΚ, ο υφυπουργός Εξωτερικών για θέματα ΕΟΚ της Ελλάδας κ. Βάρφης εί-

δριας της Κοινότητας από τη χώρα μας Έλληνες εμπειρογνώμονες θα αναλάβουν και την προεδρία των 200 περίπου επιτροπών και ομάδων εργασίας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΙΟΥΤΑΣ

ΣΥΝΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 3

πιας Αγγλίας για να μελετήσει το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας αυτής. Επιστρέφει πίσω με περισσότερες γνώσεις που τις διοχετεύει στον μαθητικό κόσμο. Το 1940 προάγεται σε Γυμνασιάρχη κι' έτσι οι ευθύνες και οι προσφορές διπλασιάζονται. Το 1943 υποβιβάζεται όμως και πάλι σε απλό καθηγητή, γιατί τολμά να υποστηρίξει με δμιλία του το δικαιο των φτωχών και εργαζόμενων, στις δημοτικές εκλογές της Λεμεσού.

Τον ίδιο χρόνο γίνεται μέλος του δημοτικού Συμβουλίου της Λεμεσού κι' έτσι παράλληλα με την προσφορά στην Παιδεία προσφέρει τώρα κι' άλλο.

Διευρύνει και πλουτίζει την Δημοτική Βιβλιοθήκη της πόλης μας. Ειδικότερα εξοπλίζει το Ιστορικό τμήμα της Βιβλιοθήκης για την Κύπρο. Ο κ. Νικόλας Ξιούτας, ήταν ο πρώτος που κήρυξε την δημοτική σαν επίσημη γλώσσα των εγγράφων του Δήμου Λεμεσού. Υποστήριξε ότι η γλωσσική μόρφωση σε κάθε έθνος είναι το πρώτο μέλημα της πνευματικής αγωγής. Πίστευε ότι η καθαρεύουσα είναι η επίσημη γλώσσα του κράτους, η δε Δημοτική είναι η γλώσσα του έθνους. Έτσι και στην Κύπρο πρέπει - έλεγε - και οφείλουμε να στεκόμαστε και να ακολουθούμε τη γλώσσα του έθνους μας.

Είχαν εισηγηθεί στους καθηγητές και δασκάλους ότι σε κάθε επαφή τους με τα παιδιά έπρεπε να μιλούν και να χρησιμοποιούν τους εαυτούς τους σαν ζωντανό παράδειγμα ορθής γλωσσικής έκφρασης στη δημοτική και όταν γράφουν, το ίδιο πρότυπο δημοτικής ή καθαρεύουσας.

Ο κ. Νικόλας Ξιούτας υπήρξε ένα σωστό «βοήθημα» σε κάθε μαθητή. Έπαιξε πολλούς ρόλους. Για τους μαθητές του ήταν και φίλος, και συμπαραστάτης και καθοδηγητής, και παιδαγωγός, και καθηγητής. Ενέπνεε - όπως ο ίδιος μας λέει - τους μαθητές. Βοηθούσε και ενθάρρυνε τους αδύνατους και καθοδηγούσε τους δυνατότερους. Βρισκόταν πάντα κοντά τους σε κάθε πρόβλημα μόρφωσης τους ή στιδίηποτε άλλο. Συνήθιζε την εκγύμναση των νεαρών «βλαστών» κατά νουν και σώμα με διαλέξεις και εκδρομές. Μ' όλα αυτά κατάφερε

να γίνει ένας πολύ αξιολογητός άνθρωπος τόσο εντός όσο και εκτός σχολείου.

Σε ερώτηση μας πώς συγκρίνει την τωρινή εποχή και τους νέους σήμερα, με τους τότε μαθητές και την τότε εποχή μας απαντά:

- Η διαφορά τεράστια... Οι σημερινοί νέοι είναι επηρεασμένοι πολύ με την εξέλιξη της κοινωνίας. Ο νέος σήμερα είναι αυθάδης και πολύ τολμηρός. Ο σεβασμός αντιστράφηκε. Τώρα απ' ό,τι βλέπω ο καθηγητής πρέπει να οβηβεται το μαθητή κι' όχι ο μαθητής του δασκάλου του. Φυσικά φταίει κι' η άκρατος ελευθερία που δόθηκε στα παιδιά τόσο από το σπίτι όσο κι' από τον έξω κόσμο. Αυτό τους εκτροχιάσε από το σωστό δρόμο με αποτέλεσμα να φέρονται πιο «μεγάλοι» από την γνωστή ηλικία τους. Συνιστά περισσότερη αυστηρότητα, περισσότερη πειθαρχία.

Μιλά κάπως αυστηρά ο κ. Ξιούτας, γιατί όπως μας είπε, υπήρξε πρώτα-πρώτα παιδαγωγικός επιστήμονας κι' ύστερα εκπαιδευτικός. Με την πείρα που είχε, πέρασαν από τα χέρια του πολλά παιδιά κι' ήταν όλα ευχαριστήμενα και οι γονείς μαζί με τον τρόπο και την μέθοδο που τα χειριζόταν. Συνιστά τη διαλογική συζήτηση - την συζήτηση του ατόμου με άλλους, φέρνοντας παράδειγμα τρανό του Σωκράτη - Γοργία. Συνιστά ακόμα το καλό διάβασμα και την συνεχή συζήτηση γιατί μόνο

με τούτο μπορεί κανείς να σπάσει το περιοριστικό στενό φράγμα που χωρίζει από τις πραγματικές αξίες του ανθρώπου και της κοινωνίας όλης.

Ο κ. Νικόλας Ξιούτας αφυηπρέτησε το 1966 και στη συνέχεια δίδαξε για άλλα 4 χρόνια σε ιδιωτικό σχολείο της Λεμεσού. Μετά απ' αυτό άφησε για πάντα τα μαθητικά θρανία, τις κιμώλιες, τα παιδικά φωνιστά, τους αδύνατους και τους άριστους με ευχή να διαιωνίζονται...

Στον υπόλοιπο καιρό βρίσκουμε τον υπέροχο κι' όλο ενέργεια κ. Νικόλα ν' ασχολείται με την εκτύπωση του βιβλίου του «Εκπαιδευτικά Ανάλεκτα». Άλλα έργα του είναι:

α) έκδοση με πρόλογο όλων των ποιημάτων εκτός του «Διαβόλου» (Σατυρική Εφημερίδα) του Βάρδου της Κύπρου Βασιλή Μιχαηλίδη, από τα οποία 18 εκδόθηκαν για πρώτη φορά στο βιβλίο αυτό.

β) Εκπαιδευτικά Ανάλεκτα.

γ) Διαλέξεις: Μερικές Ψυχολογικές Παρατηρήσεις για τη ζωή και τη δράση διαφόρων συλλόγων: Για τα όνειρα (2 συνεχώς), Γένεση του αρχαίου Ελληνικού Δράματος, Γνώθη σαυτών, 12 Σονέτα του Κωστή Παλαμά.

δ) Μερικά ελεγεία και επιγράμματα σε ομηρική γλώσσα.

και ε) Μετάφρασεις: Τι είναι ψυχανάλυση του Ernest Jones (από αγγλικά), Διδύ και Αινείας (από τα αγγλικά), το Μαγεμένο Νήσι (αγγλικά), Μερικά ποιήματα από τα Αρχαία Ελληνικά και Λατινικά.

.....

Πολλά χρόνια ζωής! Πολλά χρόνια μόχθου, αγώνα και δράσης με καρπούς γλυκείς και εύχυμους. Όλος του ο αγώνας ήταν εκπεφρασμένος στη γλώσσα του ρυθμού και της αρμονίας των πράξεων του. Τα αποτελέσματα τα είδαμε και τα βλέπουμε με μαγεία.

Τι χαρά για τη σύγχρονη κοινωνία μας να υπάρχουν και να πληθύνουν τέτοιοι άνθρωποι με πρότυπο τον κ. Ξιούτα. Τι προσφορά ανεκτίμητη προς την πατρίδα μας νάχει στους κόρφους της τέτοιους θησαυρούς.

ΤΑΣΟΥΛΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
Λεμεσός

ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΝΗΣΟΣ ΖΥΛΤ (INP). - Δυο ηλικία εργοστάσια παραγωγής αιολικής ενέργειας θα προφοδοτούν κατά 50% την νήσο Ζύλτ, στις δυτικές ακτές του Σλέσβικ - Χόλσταϊν με ηλεκτρισμό. Σύμφωνα με τα σχέδια του διπλωματικού - μηχανικού Γκύντερ Βάγκνερ, ο τεράστιος περιστερφόμενος μύλος θα τοποθετηθεί σε σκάφος μήκους 90 και πλάτους 12 μέτρων και θα αποδίδει πέντε Μεγαβάττ. Τα σχέδια του Βάγκνερ εξετάζονται τώρα από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ομοσπονδιακού Υπουργείου Έρευνας και Τεχνολογίας. Η ιδέα ξεκίνησε τον χειμώνα του 1978/79 όταν το νησί αποκόπηκε από το ηλεκτροδοτικό δίκτυο της χώρας συνεπεία της κακοκαιρίας.

όδος συγκαubernήτης, στο σπίτι της έδωσε κι' έκανε ό,τι όφειλε να κάνει μια τίμια κι' ευαγγελική μάνα. Έκαμε ενιά παιδιά αλλά επέζησαν τα τρία (κόρη και 2 γιοί). Τα πρώτα φίλα του σχολείου τα πήρε στην γενέτειρά του. Δεν πρόλαβε να τελειώσει το δημοτικό ήταν στην Ε' τάξη τότε και η παντρεία της αδελφής του εκεί, αναγκάζει την λοιπή οικογένεια λόγω του ότι της δώσανε το σπίτι τους κι' άλλα, να μετακομίσουν στην Λεμεσό.

Έτος του Σεπτεμβρίου του 1912 η οικογένεια έβγαλε αλιόρα με μικρό πλοίο για τον όρτο της Λεμεσού όπου μένει για τα υπόλοιπα χρόνια. Ο δάσκαλος πέτυχε την πρώτη του κλάση ανετό, μέγα τότε σέμιντο δάσκαλο της Λεμεσού. Αποσπείρεται για να μπει στη Στ' τάξη του δημοτικού.

Εδώ σταμάτα για λίγο ο κ. Νικόλας και με ελαφρά μειδίαση με ρωτά: --Και έρως τι ερώτηση μου υπέβαλε ο δάσκαλος. Με ρώτησε πώς γράφεται ο αριθμός 25 στο δεκαδικό σύστημα. Ένας λυγμός ανεβαίνει και πνίγει τον συνομιλητή μας γιατί του ξωτανέψαμε παλιές ωραίες στιγμές. Αλλά αυτά έχει η ζωή... κι' εμείς συνεχίζουμε.

Λοιπόν, η απάντηση από τον μέχρι τότε άριστο μαθητή που με αστραφτερά από εξυπνάδα μάθησής απάντησε το 0,85 μισήθη στην Στ' Δημοτικού. Τέλειωσε με άριστα το δημοτικό και μπήκε στο μοναδικό Γυμνάσιο της Λεμεσού με διευθυντή του Ανδρέα Θεοδοκλέους. Κι' εδώ άριστευσε κι' έτσι τον Νοέμβριο του 1919 σέρνει τα βήματα του για την αίθουρα της Φιλοσοφικής Σχολής των Αθηνών. Στο Α' έτος των σπουδών του γίνεται την πρώτη επιτυχία του Πανεπιστημίου. Η Πάντειος επιτροπή τον βραβεύει με το ποσό των £40 για την καλύτερη απ' όλους τους φοιτητές απόδοση. Ο Νικόλας ζούσε στην Αθήνα πολύ λιτά. Σ' όλα τα χρόνια